

A szerző — a fentiekből is kitetszően — nem tudományos, hanem gyakorlati céllal írta meg könyvecskéjét: olvasóival, elsősorban bizonyára tanítónövendékekkel, meg akarta ismertetni a gyermektanulmányozás mai állapotát: módszereit és eredményeit. Ezt a célját teljes mértékben el is éri. Műve a kiszemelt anyag ügyes elrendezésével, a lényegre szorítózkodó, mégse szűkszavú előadásával és nem utolsó sorban egyszerű, könnyed, világos stílusával igen alkalmas arra, hogy bevezetésül szolgáljon a gyermektanulmányozásba, megszerettesse e tudományágat, kedvet ébresszen a benne való munkálkodásra és ezzel is szolgálja annak célját: a gyermekek, a tanítványok minél sokoldalúbb megismerését.

Székely Károly.

Selva Raja Yesudian: „Sport és Jóga”. Budapest, 1942., ikis 8-r., 179 lap.

A szerző megismerteti olvasóival az ősi hindu testgyakorlatokat és a jógi légzésszabályozást, a pránájámát. Pontosan megmagyarázza a gyakorlatok helyes keresztülvételét és a jól sikerült fényképfelvételeken szemlélteti is azokat. Olyan meggyőző erővel és hittel írja le mindezeket, hogy az olvasóban kedvet támaszt a gyakorlatok rögtöni megkezdésére. Mindezek helyes és jó munkát végez, tényleg ráfér a munkájával agyongyöttrődött »nyugati« emberre a mozgás, bármiféle legyen is az. Am ezután jön a bökkenő. A gyakorlatokhoz élettani és bontani magyarázatokat fűz, melyek a legtöbb esetben tévesek. Ahol ő maga sincs tisztában a gyakorlatok hatásával, ott a miszticizmus ködébe burkolja szavait.

Nagyobb baj ennél, sőt ártalmas is az, hogy gyakorlataival »gyógyít« és »fiatalít«. Egyik gyakorlata után ezt írja: »Az elvesztett fiatalság, az életerő, az elpazarolt energia olyan bőven ömlik vissza az idősebb emberek testébe is, hogy úgy érzik: újjászületnek. A fejállás (szirszászana) nevű gyakorlat szerinte »az egész idegrendszert és ennek központját, az agyat erősíti«. »Az a testgyakorlat, amely a világ minden sportjánál jobban alkalmas arra, hogy ezt a fontos szervet egészségben tartsa«.

Élettanilag is megmagyarázza: »Ebben a helyzetben az agy van lent, s a szív felül. A nehézkedési erő is fordítva hat, tehát a friss, oxigénes vér most egyenesen elárasztja az agyat anélkül, hogy a szívet megterhelné. Az agyban levő két fontos belső elválasztású mirigy sejtje és idege sohasem tapasztalt mértékben kap friss vért.«

Nyelvöltögető gyakorlatának végzése után »a pajzsmirigy és a mellékpajzsmirigy edződik. A hallás javul, a nyáleválasztás tökéletesebb lesz, a garat kitisztul, a kezdődő mandulagyulladás visszafejlődik.« Zárójelben azonban megjegyzi: »Természetesen csak annál, aki legalább hat hónapja végzi ezt a gyakorlatot, a többi ászanákkal együtt.«

Ártalmára válik a könyvnek ezeknek a maivásgóknak a leírása után az is, hogy nem ismerve mostani testnevelésünket, előre lebecsüli azt: »Az ászanák ugyanis nemcsak külső masszázst adnak a szerveknek, hanem belülről is olyan »torná«-ban részesítik, amelyet a világon semmiféle más torna vagy sportrendszer meg nem adhat.«

Míndezektől eltekintve Selva Raja Yesudian könyve kellemes és szórakoztató mű, különösen azokon a helyeken, ahol idegen szerzőket (Tirala, Cannon, Völgyesi, Rusznyák) idéz szószerint. *Ostoros Gyula.*

Von Tschammer und Osten: „Testnevelés békében és háboruban.” (Fordította Arató Géza (A Magyar-Német Társaság Kiadványai. 8. szám.) Budapest, 1941., 8-r., 26 l.

E mű a testnevelés igazi apoteózisa. Szerzője a német ifjúság testnevelésének birodalmi vezetője, ki Budapesten, a Magyar-Német Társaságban tartott e tárgyról nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadott előadást. Maga a tanulmány három részre tagozódik.

Az elsőben azt ismerteti az előadó, hogy a német nemzeti-szocialista világszemlélet mily nagyra értékeli a testnevelést. Hitler maga volt az, aki a szellemi képzésnek a test és jellemneveléssel szemben való túltengését felismerte. Szerinte »az értelmet annyira túlerőltették, hogy a döntő pillanatban csődöt kellett mondania.« »Az olyan ember — úgymond — aki ugyan tudományosan kevésbé képzett, de testileg egészséges, erős jellemű s telve van elhatározókedvvel és akarattal, a népi közösség számára értékeesebb, mint a szellemadús nyápic.« »Nehéz sorsküzdelmekben ritkán marad alul az, aki legkevesebbet tud, hanem mindig az, aki tudásából a legerőtlenebb következtetéseket vonja le s lezt is a legszánalmasabban változtatja tette.«

A második részben azt látjuk, hogy mily módszerrel vetette meg a sportvezér a Harmadik Birodalom testnevelésének alapját. Főszköze nem a kényszer volt, hanem a testnevelés és a sport értékeinek elismertetése és megszerettetése. Nagy segítségére voltak itt a társadalmi sport régi, kipróbált vezetői.

Az így elért eredményt tárja elénk meggyőző adatokkal előadása harmadik részében. Az egész országra kiterjedő, hatalmas szervezetek keretében, a német lakosságnak mintegy harmada részesül tényleges, gyakorlatilag is keresztülvitt testnevelésben!! Ez az óriási eredmény főleg az iskolán kívüli ifjúság, a munkásság és a katonaság tömegei megszervezésének következménye. Különösen az utóbbinak van nagy jelentősége, mert »az egész világon nincsen olyan hadvezetés, nincs olyan vezérkar, amely a testnevelésnek olyan fontosságot tulajdonított volna és tulajdonít ma is, mint a német véderő.« A sport itt »nem szabad időben megengedett valami, hanem a katonai szolgálatnak elválaszthatatlan alkotórésze.«

Ennek tulajdonítható az, hogy a német sportélet a háború tartama alatt is, nehézségekkel küzdve bár, de tovább folyik, mert ez ilyenkor még fontosabb, mint békében. Az olimpiai gondolatot a háborúban is ébren kell tartani s át kell menteni a boldogabb időkre.

Azoknak pedig, akik a testnevelés és a sportról alkotott fenti felfogást nem vallják magukénak, azt felelhetjük, hogy »azok a tettek, amelyeket a mi fiatal sportembereink ebben a most folyó háborúban a földön, vízen és a levegőben véghez vittek, sokszorosan erősebben bizonyítják a mi meggyőződésünk igazságát, mint egy haldokló, régi világ öreges aggodalmakodása.«